

NAUJIENOS

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

TUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYmarket 1-6100
Over One Million Lithuanian
In The United States

VOL. LXVI

Price 20 c.

Chicago, Ill. — Pirmadienis Monday, May 21, 1979

Nr. 117

KINIJA NUTRAUKĖ DERYBAS SU VIETNAMU

IRANE PRASIDĖJO KOVOS TARP MILICIJOS IR "REVOLIUCIONIERIŲ"

KARIUOMENĖ NESIKIŠA Į MULOS ŠALININKŲ TARPUSAVIO KOVAS

TEHERANAS, Iranas. — Šeštadienio ryte Teherane ir viename priemiestyje prasidėjo kova tarp dviejų mulos-Chomeini valdomų ginkluotų grupių. Kova eina tarp vadinamos milicijos, sudarytos perversmo eigoje policijos darbu papildyti, ir vadinamųjų "revoliucijos sargų". Pastarieji skelbė, kad vyriausias jų tikslas yra dąboti, kad Irane šacho nuvertimu prasidėjusi revoliucija nepradėtų nuo kelio nužingsniuoti.

"Revoliucijos sargai" priziūrėjo suimtuosius, kad kas be pagrindo jų neišleisų ir dąbojo, kad būtų vykdomi "revoliucinio teismo" sprendimai.

Mula Chomeini buvo labai patenkintas "revoliuciniais sargais", nes jie nepraleisdavo nė vieno suimto šacho šalininko. Pats Chomeini ne vieną kartą pareiškė, kad jais visuomet galima pasitikėti. Jie noriai vykdo jo paties įsakymus. Premjeras Bazarganas buvo iškęs nuginkluoti "revoliucijos sargus", bet niekad iš jų ginklų neatėmė. Kada kareiviai rengėsi juos apsuptyti ir nuginkluoti, tai įsimašydavo pats Chomeini ir jie nebūdavo liečiami.

Kareiviams pavyko viena kitą "revoliucijos sargų" suimti ir nuginkluoti, kai jis kurioo reikalu išėdavo iš kareivinių ir vienas patekdavo į kareivijų rėnkas.

Mula Chomeini gali bet kurio momentu sustabdyti prasidėjusias kovas, bet iki šeštadienio vidurdienio jis nesikišo į kovojančias grupes, tarytum norėdamas leisti viena kitai nuleisti kraują.

PREMJERAS NORETŲ VISUS NUGINKLUOTI

Premjeras Bazarganas norėtų nuginkluoti abi kovojančias grupes, bet tuo tarpu jis dar nedrįsta šio žingsnio imtis. Kada abi grupės gerokai nuleis kraują, tada policijai ar kariuomenei bus lengviau juos nuginkluoti. Sunku suprasti, kuriais sumetimais mula Chomeini tuoju nesikišo į konfliktą ir jo nesustabdė.

Kariuomenė nesikiša į perversmo metu atsiradusių grupių tarpusavio kovas. Karo vadovybė yra pasidėjusi vyriausybei atstatyti tvarką, bet kariai neina, jei neturi aiškaus paties premjero įsakymo. Kariai taip pat nenori gauti jokio įsakymo iš mulos Chomeini.

"Revoliucijos sargai" reikalauja, kad Irano kariuomenė būtų paversta į "liaudies armiją" ir kad būtų suimti dar keli aukštesni karininkai.

Bankai paskolins Chicagai \$64 milijonus

CHICAGO, Ill. — Chicagos bankai, iš naujai išrinktos majorės Jane Byrne patyrę, kad miestui reikia 64 milijonų dolerių paskolos, sutiko tuos pinigų paskolinti. Chicagai labai reikalingi pinigai, nes atsargos buvo išmokėtos sniegui išvežti iš miesto centro, o pinigai į miesto kasą plaukia labai lėtai. Be to, bankininkai skolinis pinigus labai jau žemais nuosimčiais. Atrodo, kad naujai išrinktoji majorė tokias sąlygas priims ir užtrauks miestui didelę paskolą.

Neleidžia skubiai keliais važinėti

SPRINGFIELD, Ill. — Nacionalinė Illinois gvardija, kelių sargai ir miestų policija stabdo kiekvieną automobilistą, kuris važiuoja daugiau 55 mylių greičiu. Greičiau važiuojančius automobilistus policija apdalina pabaudomis, kurioms pasako pamokslą ir pataria bereikalingai nedeginti gazolino.

Greitai važiuoti mėgstantieji automobilistai stabdomi Chicagoje, priemiesčiuose ir už miesto. Jie turės eiti į teismą ir aiškintis už greitą važiavimą.

Gubernatorius norėjo, kad Kapų Puošimo dieną būtų galima mažiau aukų. Be to, jis nori taupyti gazoliną, nes Illinois valstijoje gali būti gazolino stoka.

Israelis išsiveš Sinajaus derlių

KAIRAS, Egiptas. — Israelis pradėjo savo karo jėgas vežti iš Sinajaus tą dieną, kada buvo pasirašyta Israelio-Egipto taikos sutartis. Bet Israelis viską taip buvo apskaičiavęs, kad Sinajuje nebeliktų nei vienas vertingesnis dalykėlis.

Israelis buvo apsėjęs didelius dirvonavusius Sinajaus plotus. Dabar ten baigia nokti rugiai ir kviečiai. Egiptiečiai manė, kad Israelis paliks jiems šių metų derlių, bet paaiškėjo, kad taip nebus. Israelis laukuose paliko kertamasias, kad dviem dienom prieš žemės perdavimą galėtų nusikirsti javų derlių, išdžiovinti ir jį išsivežti.

JAV nori, kad Kuba pirma sumokėtų už nusavintus amerikiečių turtus ir atiduotų Kubos bankuose buvusius amerikiečių pinigų, sumokėtų už Kubai parduotas ir nusavintas prekes. Castro nenori kalbėti apie nusavintus amerikiečių bizneso ir pinigų, bet nori pradėti naują prekybos lapą. Meksikos prezidentas taip pat prašo Ameriką pradėti prekybą su Kuba, bet

Chicaga jau žaliuoja, o New Yorkas dar be lapų. New Yorko parko vaizdas trauktas greitą savaitę.

SPROGIMAS ISMUŠĖ 26 LIETUVOS ATSTOVYBĖS LANGUS

NEI LIETUVOS ATSTOVAS DR. BAČKIS, NEI KITI TARNAUTOJAI NEBUVO SUŽEISTI

WASHINGTON, D.C. — Kubos atstovybės užpalkinėje dalyje šeštadienio rytą sprogo galinga bomba. Sprogimas padarė žalos Kubos atstovybės namui. Tuo pačiu metu sprogimas išmušė Lietuvos atstovybės 26 langus.

Lietuvos Respublikos generalinė konsulė gavo žinią iš dr. Bačkio apie Lietuvos atstovybės langų išmušimą. Taip pat jai pranešta, kad pačioje atstovybėje niekas nuo sprogimo nenukentėjo.

KOVA EINA KUBIEČIŲ TARPE

Policija nustatė, kad bombą patys Kubos atstovybės padėję patys kubiečiai, nepatenkinti diktatoriaus Castro dviejų dienų kelione į Meksiką ir ilgais pasikalbėjimais su prezidentu Portillo. Jis pareiškė, kad tikisi gauti naftos iš Meksikos 1981 metais, bet Meksika dar nepareigė didžiųjų naftos versmų ir iki šio momento tiksliai nežino, kas ir kada pragręž žemę ir pasieks naftos klodus.

Fidel Castro labai nepatenkintas, kad JAV vyriausybė neatnaujina prekybos ryšių su Castro valdoma Kuba. Jis norėtų pirkti Amerikoje gamintų mašinių, bet nenori ir kalbėtis apie konfiskuotus amerikiečių pinigų Kubos bankuose, nusavintų amerikiečių ūkių, mašinių ir kitokio turto.

JAV nori, kad Kuba pirma sumokėtų už nusavintus amerikiečių turtus ir atiduotų Kubos bankuose buvusius amerikiečių pinigų, sumokėtų už Kubai parduotas ir nusavintas prekes. Castro nenori kalbėti apie nusavintus amerikiečių bizneso ir pinigų, bet nori pradėti naują prekybos lapą. Meksikos prezidentas taip pat prašo Ameriką pradėti prekybą su Kuba, bet

Israelis kviečia palestiniečius tartis

BEIRUTAS, Libanas. — Israelio karo jėgos penktadienio vakarą kirtu labai daug smūgių palestiniečiams, užėmusiems didelę karavines. Smūgis buvo nelauktas, nes jį kirtu ne jokio išpėjimo. Israelio aviacija, artilerija ir laivynas kersėjo palestiniečiams už kiekvieną Israelyje sprogią bombą. Tuo pačiu metu Israelio radijas sako, kad Israelis sutinka tartis su palestiniečiais. Israelis baigs palestiniečių karo bazių bombardavimus, jeigu palestiniečiai nustos bombarduoti Israelio miestus, vasarvietes ir susisiekimą.

Castro bijo likti be naftos

MEKSIKA, sostinė. — Iš Fidel Castro pasikalbėjimų su Meksikos prezidentu susidarė įspūdis, kad Castro bijo likti visai be naftos. Iki šio momento veiktis naftą atveždavo rusų transporto laivai. Dabar rusai aiškina Kubos diktatoriui, kad gazoliną jie privalo vežti į Angolą, Abisiniją, Jemeną, Ispaniją ir kitur. Patiems rusams taip pat reikia daugiau degalų negu praeitais metais. Rusų pramonė ir transportas daug naftos sunaudoja. Patys rusai patarė Fidel Castro žiūrėti, ar kartais jis negali kur arčiau gauti gazolino.

Afganistane sukilimas plečiasi

HYDERABADAS, Pakistanas. — Iš Kabulo ateinančios žinios sako, kad praeitą savaitę Afganistane prasidėjęs sukilimas plečiasi. Afganistaniečiams jau pavyko užimti kelias kalnų vietas, į kurias negali įsiveržti Kabule esančios karo jėgos. Afganistaniečiai palaiko telefono ir radijo susisiekimą su Kabulu, bet kalbėdami stengiasi, kad nepažintų sukilėlių.

Telefonistai atsako į klausimus, bet nepasako, ko nenori pasakyti. Kabule yra didokas skaičius rusų, bet jie bijo įkelti koją į kai kurias kalnų vietas. Doleriai vertė pakilo Europos ir Japonijos biržose.

Idi Amin apsigyveno netoli Tripolio

TRIPOLI, Libija. — Idi Amin, buvęs Ugandos diktatorius, yra apsigyvenęs visai netoli Tripolio, retame Tripolio priemiestyje. Valdžia norėjo nuslepti Idi Aminu nusamdytą vieta, bet žurnalistas labai greitai ją išaiškino. Sekdami valdžios atstovų automobilius, jie labai greitai nustatė, kurioje vietoje gyvena bėglys.

Idi Amin apsigyveno netoli Tripolio

Idi Amin, buvęs Ugandos diktatorius, yra apsigyvenęs visai netoli Tripolio, retame Tripolio priemiestyje. Valdžia norėjo nuslepti Idi Aminu nusamdytą vieta, bet žurnalistas labai greitai ją išaiškino. Sekdami valdžios atstovų automobilius, jie labai greitai nustatė, kurioje vietoje gyvena bėglys.

Jų įtarimus patvirtino policijos sargai, uždraudė užsieniečiams priartėti prie Amino. Pravažiuojantieji žurnalistas matė iš namų einančius diktatoriaus vaikus.

— Iš Lenkijos popiežiaus draugai jam parašė daug laišku, prašydami juos aplankyti, bet popiežius tik kelis galės aplankyti. Daug laiko jam atims pasitarimai su Giereku ir kard. primatu Wyśniskiu.

— Salvadora prezidentas smerkia maištininkus, įsiveržusius į svetimas ambasadas ir reikalaujančius pinigų.

— Jungtinės Tautos atmetė pasiūlymą garantuoti užsienio žurnalistams teisę rinkti žinias. Pasiūlymui priešinosi Rusija ir kitos rusų pavergtos tautos.

NENORI ĮSAKYTI RUSAMS IŠSIKRAUSTYTI IŠ CAM RANH ILANKOS

KETURIASDESIMT TUKST. KAMBODIJOS KAREIVIŲ ĮZENGĖ Į TAILANDO TERITORIJĄ

BANGKOKAS, Tailandas. — Kinijos vyriausybė penktadieni nutarė išsitraukti Vietnamo vyksius K'nijos ir Vietnamo užsienio reikalų ministerių pasitarimus. Derybų metu buvo aptarta visa eilė abi valstybes liečiančių klausimų, bet jų vykdymas turėjo priklausyti nuo visų derybų pabaigos. Nesutarus pagrindiniais klausimais, nebus vykdomi ir antraeiliai.

Kinija pareikalavo, kad Vietnamas tuojau įsakytų Cam Ranh ilankon atplaukusiems sovietų karo laivams važiuoti namo, neleisti rusams iškelti daugiau sovietų jūrininkų ir stiprinti savo bazę Vietname. Sovietų karo laivynas Vietname žymiai pakeičia politinių jėgų lygsvarą ir Kinija negali leisti rusams įsistiprinti šiaurės Vietnamo. Pradžioje Vietnamo ministeris pasidėjo šį klausimą aptarti, o dabar pasakė, kad tokio įsakymo Vietnamas nesirengia Sovietų Sąjungai duoti.

Kinija norėjo, kad Vietnamas atšauktų savo divizijas iš Kambodijos ir tuojau leistų Kambodijos gyventojams patiems tvarkyti savo krašto reikalus, tuo tarpu Vietnamas ir šį kartą atsisakė atšaukti savo karo jėgas iš Kambodijos.

Paskutinėmis dienomis Vietnamo kariai pradėjo dar smarkiau pušti Kambodijos karus, iki šio momento vykusiai besipriešinančius Vietnamo kariams. Be maisto ir amunicijos likusieji Kambodijos kariai buvo priversti praeitą penktadienį praeiti Tailandą, kad suteiktų jiems tremtinių teises. Siena peržengė ir ginklus Tailando pasienio sargams atidavė apie 30.000 Kambodijos karių ir jų šeimų.

Kinija principu sutiko atiduoti Vietnamui visą tukstantį kareivių, pasidavusių kiniečių nelaisvėn, bet Kinija reikalavo, kad Vietnamas atiduotų visus Kambodijoje nelaisvėn paimtus karus ir administracijos atstovus. Vietnamas norėjo, kad Kinija atšauktų savo karus iš Vietnamo pasienio, bet nieko iš to neišėjo, nes derybas teko nutraukti.

Kinija tikisi netrukus pradėti derybas su Sovietų Sąjunga. Jeigu Vietnamas jau tapo Sovietų Sąjungos satelitu, tai Kinijai geriau tartis su pačiais rusais, negu su vietnamiečiais, su kuriais negalima susitarti. Vietnamo užsienio reikalų ministeris negali daryti jokio sprendimo. Jis sako, kad pirma turi pasitarti su savo vyriausybe, bet tikrovė yra visai kitokia: Vietnamas pirma priverstas atisklausyti Maskvos. Kinija mano, kad jai bus geriau tartis su pakariais ir administracijos atstovais Maskva, negu su josios išvys. Vietnamas norėjo, kad Kinija atšauktų savo karus iš Vietnamo pasienio, bet nieko iš to neišėjo, nes derybas teko nutraukti.

Kinija tikisi netrukus pradėti derybas su Sovietų Sąjunga. Jeigu Vietnamas jau tapo Sovietų Sąjungos satelitu, tai Kinijai geriau tartis su pačiais rusais, negu su vietnamiečiais, su kuriais negalima susitarti. Vietnamo užsienio reikalų ministeris negali daryti jokio sprendimo. Jis sako, kad pirma turi pasitarti su savo vyriausybe, bet tikrovė yra visai kitokia: Vietnamas pirma priverstas atisklausyti Maskvos. Kinija mano, kad jai bus geriau tartis su pakariais ir administracijos atstovais Maskva, negu su josios išvys. Vietnamas norėjo, kad Kinija atšauktų savo karus iš Vietnamo pasienio, bet nieko iš to neišėjo, nes derybas teko nutraukti.

Kinijos vicepremjeras Tengas, pamatęs, kad Vietnamas nenori taikos sąlygų Pietų Azijoje, išakė užsienio reikalų ministeriui nutraukti derybas su Vietnamu ir grįžti į Pekiną.

Netrauks teisman kolonijos žudikų

JAMESTOWN, Gvijana. — Gvijanijos vyriausybė norėjo traukti teisman pačius svarbiausius Jamestown kolonijos žudikus, bet neranda nusikaltėlių.

Teisman reikėtų traukti vyriausius kolonijos vadus, bet pačioje Gvijanijoje jų nėra. Jim Jones, vyriausias kolonijos tvarkytojas, rastas nušautas. Visi kiti direktoriai nusinuodijo arba dingo. Gvijanijos vyriausybė leido Amerikos aviacijai išsivežti nusizudusių lavonus ir nuodus paruošusias slauges. Jos grįžo Amerikon. Sako, kad jos atlikusios savo pareigą, pildžiusios vyresniųjų tikybininkų įsakymus. Keli vadaai bus teisiami Amerikoje.

Castro patarė Meksikos prezidentui samdyti rusų inžinierius naftos versmėms pragrežti, bet Meksikos prezidentas paklausė, kodėl jie neatidaro naujų versmų Sibiro plotuose.

Libijos valdžia apstato kelius, kad užsieniečiai nepasiektų Idi Amino.

Kinija atšauktų savo karus iš Vietnamo pasienio, bet nieko iš to neišėjo, nes derybas teko nutraukti.

Kinija tikisi netrukus pradėti derybas su Sovietų Sąjunga. Jeigu Vietnamas jau tapo Sovietų Sąjungos satelitu, tai Kinijai geriau tartis su pačiais rusais, negu su vietnamiečiais, su kuriais negalima susitarti. Vietnamo užsienio reikalų ministeris negali daryti jokio sprendimo. Jis sako, kad pirma turi pasitarti su savo vyriausybe, bet tikrovė yra visai kitokia: Vietnamas pirma priverstas atisklausyti Maskvos. Kinija mano, kad jai bus geriau tartis su pakariais ir administracijos atstovais Maskva, negu su josios išvys. Vietnamas norėjo, kad Kinija atšauktų savo karus iš Vietnamo pasienio, bet nieko iš to neišėjo, nes derybas teko nutraukti.

Kinijos vicepremjeras Tengas, pamatęs, kad Vietnamas nenori taikos sąlygų Pietų Azijoje, išakė užsienio reikalų ministeriui nutraukti derybas su Vietnamu ir grįžti į Pekiną.

KALENDORĖLIS

Gegužės 21: Viktorija, Valentas, Vydmine, Vaidevutis. Saulė teka 5:07, leidžiasi 8:07. Oras šiltas, lietus.

FRONTININKŲ KARINGUMAS JAU SILPNEJA

Spaudoje žurnalistas V. Karosas rašė apie Fronto Bičiulių konferenciją, popietę, įvykusią š.m. balandžio mėn. 21 dieną Jaunimo Centre. (V. K. — Fronto bičiulių popietė, Naujienos, 1979 m. geg. 10. 11 ir 12 d. laidose) Straipsnis rimtai parašytas, vertas studijinio dėmesio.

Šeikant vidaus politinius įvykius susidaro įspūdis, kad frontininkai nepajėgę sugriauti ar perimti į savo žinia ALTos ir VLIKO, pasijuto atsidūrę politiniame akligatvyje, tad skubėjo susibėgti ir susirasti kokią nors išėitį...

Minimo straipsnio autorius V. Karosas yra vidaus ir užsienio politikos įžvalgus stebėtojas, gabus politinis komentatorius, jį gerai pažįsta laisvos spaudos skaitytojai, ypač Naujienų skaitytojai. Jo politiniai komentarai visada yra paremti politiniais gyvenimo faktais.

V. Karosas, savo straipsnio pradžioje, pirmiausia pasisako kokių pagrindų jis dalyvavo F.B. konferencijoje — popietėje. Pirmiausia jis pastebi, jog nenorėtų veltis į jokias diskusijas su frontininkais, bet kadangi jie pretenduoja į tautos elitą ir, jų įsitikinimu, jie sudaro lietuvių tautos smegenų trešą, kuriame yra analizuojamos, svarstomos ir sprendžiamos aktualios problemos, kurių paruošti teoretiniai sprendimai yra perduodami L. B-nei ir visiems veiksmams vykdyti, jam visa tai norėjosi asmeniškai iširti. O, kaip žinia, tie jų planai ir tikslai vis tokie patys — partinė diktatūra iševia, keičiant tik politinę taktiką...

Kas intriguą sukėlė?

Intriguojanti žinia buvo ta: frontininkai keičia politinį toną,

taktiką ir griebiasi akademinio stiliaus.

V. Karosas savo straipsnyje rašo, kad, jo dideliame nušėbimui, frontininkų popietėje yra užčiuopęs skirtingą už buvusį prieš penkerius metus toną. Kas ir paskatino šio rašinio autorę, A. Berziene, spaudoje pakeidenti V. Karoso pateiktus įspūdžius ir jo pareiktus rimtus, dėmesio vertus komentarus apie naujus frontininkų politinės taktikos užmojus.

Štai kaip V. Karosas spaudoje aptaria fronto bičiulių pasitarimo eigą ir jo nuotaikas. Jis rašo: "Dabar antru kartu įkėliu koją į frontininkų suruostą popietę. Koks didelis skirtumas! Anuomet buvo kalbėta išdidžiu tonu, neventga karingos retorikos ir mitinginių ovacijų, kuriomis norėta pavergti sąvaziavimuo protus... Anuomet, jų galvoje, jiems nekilo net mažiausių abejonių dėl jų pasirinkto kovos metodo teisėtumo. Netgi balso tonacijoje, ypač pabrėžiant žodį rezistencija, tarta su trimis "r", jutosi absoliutus tikrumas bergalės ir savo idėjų laimėjimu. Mano didelei nuostabai, sėdint, klausant ir stebint viską iš šalies, šioje fronto bičiulių popietėje dominavo akademinio pobūdžio nuotaika. Kalbėta ramiu tonu, nuosirdžiai pasisakyta dėl savo nesėkmių, neventga kritikos ir priekaištų savo vadovybei. Reikalauta pašalinti fanatikus (tame tarpe ir savus), kurie kliudo visų veiksmų darnai. Netruko pesimistinių pasisakymų ir desperatiškai iškota išėities. Dingo ankstyvesnis tikrumas savo neklaidingumu ir pasitikėjimu savo jėgomis."

Perskaičius V. Karoso išgyventus įspūdžius frontininkų popietėje, taip ir norisi tarti:

O Praamžiau, greičiau apšviesk tų trumpų distancijų politikierių protus, leisk greičiau jiems suvokti savo diktatūrinio užmojo pražūtį, leisk jiems greičiau apsispręsti už demokratijos nėsamą palaimą individui ir tautai. Gan jau gana jų keliamo pikto erzelio! Gana ribotų jėgų eikvojimo negatyviai vidaus trindžiai! Reikia žinoti, kad į laisvę prisikėlusį tautą neliks skolinga nei savo ištikimiams vaikams, nei jos gyvybės reikalui kenkusiems...

Iš tikrųjų, norint nustatyti frontininkų keliamo erzelio padarytą ir daromą žalą išėivijai ir skriaudą tautai, reikia pavarstyti dienraščius, kurie mirgėte mirga tik erzeliu ir pikta polemika...

Politinio diktatūrinio pagrindo frontininkų užvestas ir vedamas vidaus erzelis taip išvargino visus, kad lietuviai lietuvi pamatę jau eina į kitą gatvės pusę, kad nereiktų jiems ginčytis. Nežiūrint šios skaudžios tikrovės, politiniai demagogai kaip visados vis kalba, kartoja gražiai skambančius žodžius apie tautinį solidarumą. Šitokia baisesi situacija yra tik išėivijos gėda ir tikra nelaimė!

Frontininkų popietės reikalas nebaigtas, tenka prie jo sugrįžti. V. Karosas, vakaronės įvykio stebėtojas, kiek ilgiau stabtelė prie Al. Raulinaičio paskaitos "Mūsų veiksmų konsolidacijos galimybės", pateikdamas savo komentarus.

Frontininkai pateko į politinį akligatvį

Kaip jau rašinio pradžioje yra pastebėta, frontininkams nepavyko perimti į savo kontrolę ALTą ir VLIKą, jie pasijuto politiniame akligatvyje ir desperatiškai ieško išėities. Al. Raulinaičio paskaitos tema yra aiškiai skirta surasti išėitį iš akligatvinės politinės situacijos. Al. Raulinaičis ir bando frontininkus išvesti iš akligatvio: jis siūlo, perša veiksmų konsolida-

A. Cooper Skupas Cikagos miesto vaizdas

cija, bet V. Karosas jam pastoja politinio gudravimo kelią. Karosas savo politiniu apdairumu, išprusinimu ir logiškais išvadamis pasisako prieš ir siūlo laikytis pluralistinės veiksmų struktūros. V. Karosas gyvenimo faktais įrodo, kad įvairioje struktūroje yra galimas didesnis politinis lankstumas. V. Karoso galvoje, monolitinis veikimo būdas, ko ir siekiama per veiksmų konsolidaciją, reikalautų visų veiksmų pilno sutarimo ir veikimo viena kryptimi, nelėdžiant atskiram veiksmui, ar net paskirai partijai užimti skir-

tingą poziciją, tuo neva išven-giant jėgų suskaldymo. V. Karosas teigia, kad konsolidacijos principu veikiant, viskas pastoma ant vienos kortos, kuria galima arba viską laimėti, arba pralaimėti. Jis pažymi, kad demokratinėje veikimo sistemoje nelosiama viena korta, neš viena pralaimėjus, atsigaunama ant kitos. V. Karosas šį savo teiginį paremia ir realaus gyvenimo pavyzdžiais.

V. Karosas savo pasisakymą už pluralistinį veikimo būdą paremia ir dabarties faktu. Jis klausia: "Kas būtų buvę, jei dr.

ZYLĖ

Ant jūros nusileido Zylė,
Ji gyvės,
Dėl to tuojau kalba pasaulį pasiskleidžia.
Pabūgo įnamių Neptūno karalijos;
Pulkais čion paukščiai kitas kitą vijos,
O žvėrys bėgo iš miškų į gaisro tvaną
Žiūrėt, kaip degs ir ar karštai čia okeanas.
Ir netgi kalba, — garsas pasakų nelauktas
Paskatino mėgėjus pokylių aistringus
Pirmuščius prie krantų su šaukštiais
Gradžiuotis ten žuvų sriuba turtinga,
Kurios nei ir žuvų pirklys dosningas
Neteikdavo saviesiems sekretoriams.
Iš anksto pagauti stebuklo čia sustoję
Ir jūron jė akis įrėmę, tyli, laukia,
Tik tylą retkarčiais kai kas šnabždom nutraukia:
"Tuojau ji užsids; matyti bus čia ko".
Ir kur čia: jūrai nei kam ko.
Ar verda ji bent kiek? Tai ne — pati tikroji!
Ir kuo gi baigėsi užmojai didingi?
Su gėda Zylė vėl namolei nuplasnojo,
Didžios garbės privirti išmisinga,
Bet jūra neliepsnojo.
Prie žodžio čia pridėt derėtų,
Bet veido niekieno nelietus,
Kad kolei darbo galas nepasiektas,
Tol girtis nereiktų.

K. Bobelis savo iniciatyva nebūtų išėjęs su visai skirtinga Helsinkio aktų interpretacija? Nepaisant kitų veiksmų jam daromų smerkimų bei sunkumų, jis laimėjo svarbią diplomatinę kovą. Visiems veiksmams užėmus VLIKO ir Liet. Bendruomenės peršamą poziciją, kažin ar visi konsoliduoti veiksmiai nebūtų vieningai atsidūrę šiapus Baltųjų Rūmų, už Valstybės departamento durų visiems laikams?

Šitokio galvoje ir galimybės pagrindu, V. Karosas atmeta ir Al. Raulinaičio pasiūlymą konsoliduojant veiksmus sudaryti vieną bendrą informacijos centrą. Jis sako, kad toks konsolidacinis organas tik paruoštų dirvą diktatūrinei sistemai, kuri ilgainiui sužlugdytų visą politinę veiklą. Tokiam V. Karoso išvedžiojimui tenka šimtaprocentiniai pritari, ypač turint mintyje istorinę patirtį ir nuolat besikeičiančią pasaulinę politiką.

Tenka pripažinti, jog V. Karoso politinis įžvalgumas ir loginis galvojimas yra įtikinantis. Be to, yra aiškiai suprantama, jog jis mato ir jaučia, kad frontininkai nuo savo vedamos politinės linijos neatsisako, bet jie siekia keisti tik taktiką. Tad, kaip matome, V. Karosas sveika logika ir politine išmintimi beio patirtimi aiškiai pastoja kelią jų politiniam gudriagalviavimui.

Vis dėlto frontininkai vieną išėitį turi, tai grįžti atgal. Pirmiausia jiems reikia atsisakyti troškulio valdyti — diktuoti. Atsisakyti siekio sugriauti ALTą ir VLIKą. Atsisakyti diktuoti L. Bendruomenei, leisti jai laisvai, nevaržomai tvarkytis demokratinio ir parlamentinio principu. Jie privalo atsisakyti visuomenę erzinančių iluzijų, mitų, išvaizduoto partinio pranašumo ir tariamai turimo smegenų tresto monopolio.

Gyvenamas metas yra kritiškas, delsti nėra kada. Vidinių

barnių ir nuožmaus erzelio jau visi išvarginti. Kasdien jaučiasi didesnė apatija ir gausėja iš organizacinės veiklos besitraukiančių skaičiai. Vaizdas ir nuotaika jau kelia siaubą.

Neabejotina, kad už šitokią nelaimingą situaciją pati didžioji kaltė ir atsakomybė tenka frontininkų aktyvui. Už tai jiems teks atsakyti ne tik prieš dabartį, bet ir prieš ateitį, prieš tautą, už tokį negailestingą ir neatsakingą išėivijos organizacinės veiklos nualinimą ir nusisunimą.

Pagaliau, ponai, frontininkai, vadai ir eiliniai, pajudinkite savo smegenų trešą, pažvelkite į akis realybei ir pamatykite bei supraskite savo politinių užmojų beprasmiškumą. Pasigalėkite išėivijos, nustokite ją alinę. Išdrįskite prisipažinti klydę ir grįžkite atgal! Tada sugrįš ir mūsų visų taip laukiama taika. Pavergta tauta nenori nieko girdėti, žinoti apie išėivijos vidaus nesantaiką ir rietenas. Žinokite, kad ją džiugina, gaivina tik pozityvi mūsų veikla. Tad, tebūnie mūsų visų visokeriopos pastangos ir ištėkliai panaudoti rezistencinei kovai prieš tautos okupantą!

● Indija eksportuoja daug arbatos. Tą ūkio šaką pradėjo anglas Robert Fortune, nelegaliai iš Kinijos įveždamas arbatos medelius.

Powerful anti-itch drug you can buy without an Rx!

Stop itching fast of external vaginal, rectal, and other skin conditions. Doctors find even severe itching can be treated with a special drug. You can now get this anti-itch drug ingredient with no prescription in BICOZENE. Use only as directed. The medically proven cream for itching.

Neleiskim okupantui mus apgaulinėti!

BRANGUS TAUTIECIAI!

Mūsų opozicija išranda vis naujus, žemus ir nepadorius kovos metodus Reorganizuotai Bendruomenei šmeižti ir niekinti.

Štai DRAUGE (bal. 23 d. vedamajame) Bronius Kviklys rašo: "Per visą savo 22 metų gyvavimo laiką ši lietuvių tvirtovė buvo tik vieną kartą (1976.XII.12) pačių lietuvių — gudelinės 'reorgų bendruomenės' ir Chicago nacių — gyvosios lietuvių griovėjų nepamatuotai užpulta". Čia Kviklys kalba apie protestą prieš komunistinių filmų rodyimą Jaunimo Centre. Jo šitoks išsireiškimas yra niekšiškas melas!

- 1) Martynas Gudelis, geras patriotas ir mūsų draugas, nieko bendro tiesiogiai su mūsų organizacija neturi, ir mūsų Bendruomenę vadinti "gudeline" yra tik Kviklio išsigalvotas absurdas.
- 2) Mes niekada nepuolėme Jaunimo Namų, mes juos gerbiame. Kviklio minėtas protestas buvo suruostas Jaunimo Namams apsaugoti! Buvo protestuojama prieš komunistinių propagandinių filmų rodyimą, kuris būtų Jaunimo Namus visai sukompromitavęs. Žinoma, bet kokia sovietų propagandos kritika Kviklį, kažkodėl, labai jaudina, ir jis bijo ta tema teisingai kalbėti.
- 3) Kviklio išgalvota nesąmonė, kad mes tą demonstraciją ruošėme drauge su naciais, yra irgi niekšiškas melas. Nacių atsiradimas demonstracijoje, greičiausiai, buvo provokacijos aktas. Kas jiems apie demonstraciją pranešė, mes tikrai nežinome, bet yra davinių, kurie rodo, kad naciai buvo kviesti mums labai nepalankių žmonių.

Ta pačia proga norime išpėti lietuvišką visuomenę, kad panašiai, kaip anuo metu buvo bandyta Jaunimo Centre, sovietinių filmų brukimas ir visuomenės disorientavimo akcija tebesitęsia. Neseniai tokie filmai buvo rodomi privačiose salėse Chicago šiaurėje, o dabar jau sovietų propagandistams pavyko įkelti koją į Marquette Parką. Gegužės pradžioje vienas sovietinis filmas lietuvių kalba ir lietuviška tema bus rodomas vienoje užėigoje. Nenorime to filmo čia reklamuoti, tad adreso neminime. Tačiau, gavę kvietimą to filmo žiūrėti, būkite atsargūs. Nors pats filmas gali būti labai nekalto pobūdžio, vis tiek tai yra sovietinių agentų — propagandistų bandymas įkelti koją į mūsų kolonijas.

Mes pilnai suprantame didelį visų mūsų sentimentą pamatyti lietuvišką filmą, bet mes turime neužmiršti, kad tas filmas siunčiamas ne lietuvių kenciančios tautos, bet okupanto propagandinės mašinos. Filmas yra sovietų cenzorių aprobuotas. Be to — šiandien rodyt tik nekaltą, mūsų tautinį sentimentą kurmantį, filmą, o po kiek laiko, kai tą priimsime, jau pradės kišti tikrą propagandą, kuri gali būti ypač žalinga mūsų jaunimui.

Svarbiausia gi reikia atminti, kad šitoji filmų propaganda yra skirta — per tautinį sentimentą — palaužti mūsų tvirtą nusistatymą, kad Lietuva yra okupuota, kad tauta kenčia. O jei mes priimsime visas "kultūrinio bendradarbiavimo" priemonės mūsų tautinei valiai silpninti ir migdyti, sovietų propagandistams bus visai nesunku mus, kaip pabirusios šluotelės stabarus, visai suskaldyti ir mūsų valią kovoti už Lietuvos laisvę palaužti.

Brangieji tautieciai, apsisvarstykite ir elkitės pagal savo sąžinę ir su pilnu supratimu, prie ko tas viskas veda!

REORGANIZUOTA BENDRUOMENE

Great American Dream Machine.

America is the place that is made out of dreams. And, U.S. Savings Bonds have been helping to make happy dreams come true for years. Now, Bonds mature in less than six years. That means your dreams can come true faster than ever before. You can buy shares in your particular dream by joining the Payroll Savings Plan where you work, or the Load-a-Monday plan where you bank. Before you know it, your American dream will be a reality.

Now U.S. Bonds pay 5 1/2% interest when held to maturity of 5 years, 5 1/2% more the 10th year. Bonds are replaced if lost, stolen, or destroyed. When needed they can be cashed at any bank. Interest is not subject to state or local income taxes, and federal tax will be returned until maturity.

Take stock in America.
Now Bonds mature in less than six years.

PASSBOOK SAVINGS... the best way to save regularly! 5 1/2% per year. Mutual Federal Savings and Loan. 222 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILLINOIS 60608. PHONES: 474-7467. SERVING CHICAGO AND SUBURBS SINCE 1905.

L. Bendruomenės pasitarimai Vokietijoje

(Tęsinys)

Apylinkės pirmininkas R. ka po kelis kartus prašinėti. Tendzėgolskis pranešė, kad nors Kun. J. Dėdinas kvietė gausiausiai yra 17 nariai, bet šiuo dalyvauti moksleivių padaugelis išsikėlė kitur ir likę maldose, kurios laikomos kiekvieną sekmadienį 10,30 val. Su-ka tik 32. 1977-iesių buvo aktyvios veiklos metai. 1978 buvo lieši — surengtas tik karnavalas. Vasarą susirgo pirmininkas ir sekretorius. Be to, rugpjūčio mėn. Romuvoje įvyko didelė Sodo šventė. Prie jos suruošimo paveikiai prisidėjo apylinkės vadovybė ir daugelis narių. Vasario 16 minėjimus čia kasmet ruošia gimnazija. Trejus metus veikia vargo mokykla. Gimtadienių progomis kiekvienam nariui pasiūniamas sveikimas. Iždininkas Ant. Veršelis supažindino su trejų metų finansine apyvarta. Pajamos: iš anksčiau buvo likę 648,30 DM, solidarumo įnašai 853,50 DM, Baden-Württembergo vyriausybės parama 200, — DM, renginių pelnas 68,67 DM, išlaidos: 70% solidarumo įnašų Vokietijos LB Valdybai 597,45 DM, aukos IV-PLJ Kongresui 510, — DM, administracijos išlaidos 250,40 DM. Kasoje yra 457,45 DM.

Vyko gyvos diskusijos del veiklos. Valdyba susilaukė priekaištų, kad per mažai suruošė kultūrinių renginių bei iškylių. Esąs apleistas naujų narių vabavimas, ypač mokiniuose. Valdybos teisingai nurodė, jog daugelis narių mano, kad jų bendruomeninės pareigos pasi- baigia valdybos išrinkimu. Vis- kų, turi daryti vadovybė, o na- riai — tik kritikuoti. Iždininkas pranešė duomenis (žr. 4 ir 5 pastebėjo, jog iš kai kurių na- rių netgi solidarumo įnašų ten-

VASARIO 16 GIMNAZIJOJ

Kuratorijos narių susirinkimas įvyko š.m. kovo 10 gimnazijos salėje. Prasidėjo 9,10 val. Susirinko visi 13 narių ir Kuratorijos valdybos buv. iždininkas inž. J. Sabas. Atidarė Valdybos pirmininkas tėv. Alf. Bernatonis, pakviesdamas visus mūnūte susikaupti ir pasveikindamas naujus Kuratorijos narius. Vokietijos LB Valdybos pirmininkai išrinkta dr. A. Veigel-Plechavičiūtė, sekretoriai — dr. J. Grinius. Priimta su kvietimu visiems nariams išsiuntinėta darbotvarkė.

Praešius susirinkimo protokolą perskaitė jam sekretoriaus dr. J. Norkaitis. Po nesmi- nių pastabų jis priimtas balsų dauguma. Pranešimų eilę pradėjo Kuratorijos valdybos pirmininkas tėv. Alf. Bernatonis. Pradžioje jis pakartojo Vokietijos LB Ta- rybos suvažiavime š.m. kovo 3 praneštus duomenis (žr. 4 ir 5 psl.), padarydamas išvada, kad rių netgi solidarumo įnašų ten-

IT'S AMAZING!

MORE THAN 11,000 DIFFERENT PRODUCTS USED IN ALL MAKES OF LIFE ARE MADE FROM THE COTTON PLANT!

bansai geri. Tik šių metų pradžia sunki: jau padaryta 70.000, — DM skolos, kuri gali pakilti iki 100.000, — DM, nes nei Bonna, nei Stutgartas iki šiol dar nieko nedavė. Priežastis — didelis biurokratizmas ministrijose.

Kuratorijos valdyba per praeitą kadenciją turėjo 10 oficialių posėdžių ir daug kartų tartasi be posėdžių. Teko dažnai lankytis gimnazijoje. Jos reikalai nuvažiuota apie 9.000 km. Pirmininkavimas davė nemažus materialinius nuostolius, nes visus kelionpinigius gražino gimnazijai. Kuratorijos valdyboje labai pasigedo draugiško bendradarbiavimo. Dėkojo visiems gimnazijos geradariams ir rėmėjams, o naujajai Valdybai linkėjo sėkmės ir geresnio su-

gėsi. Tuos duomenis esame jau paskelbę š.m. "Informacijų" 1/2 Nr. 8 ir 9 psl.

Kuratorijos valdybos iždininkas inž. J. Sabas aptarė finansinę padėtį. Ji atsispindėjo prieš susirinkimą Kuratorijos nariams išsiuntintuose finansiniuose dokumentuose: gimnazijos ir bendrabučio samatose, balansuose bei pajamų išlaidų apyskaitose. Pateikė ketelį palyginamųjų skaičių: tėvų įnašas buvo 5% didesnis, negu prieš metus, auklėjimo paramos iš vokiečių įstaigų gauta per 5% daugiau, aukų — apie 36% daugiau, bet jos sudaro palyginti menką poziciją bendroje apyvartoje. Iš viso bendrabutis turėjo 11,8% daugiau pajamų. Atsirado nenumatytų išlaidų: tuoj pat reikia taisyti šildymo katilą gimnazijoje ir kt.

rodytos vertės neturi. Pasisakė už Kuratorijos valdybos atleidimą nuo atsakomybės.

Finansiniai padėčiai paryškinti ir 1977 palyginti su 1978 dr. Norkaitis išskabino porą jo paties pagamintų diagramų. Jos aiškiai rodė, kad gimnazija 1977 turėjo 429.000 DM pajamų ir išlaidų — 500.000 DM. 1978, o bendrab. 1977 turėjo 259.000 DM pajamų ir išlaidų 278.000 DM 1978, iš viso 1977 turėta 688.000 DM pajamų ir išlaidų ir 778.000 DM 1978. Tėv. Bernatonis pridūrė, kad 1978 berniukų bendrabuty pakeistos visos lovos. Tai kainavo apie 15.000 DM. Pinigai surinkti iš aukotojų.

Sutarta diskusijas vykdyti pirmiausia finansiniais klausimais. Joms vadovavo dr. J. Norkaitis.

Nesutarimai Kuratorijos valdyboje rado atgarsį ir diskusijoje. Jos nariai bandė vienas kitam priekaištauti, bet greitai buvo viskas išsiaiškinta. Nutarta 1978 gruodžio 31 balansus — gimnazijos 252,80 DM ir bendrabučio 52,329,26 DM, ir 1978 pajamų išlaidų apyskaitas — gimnazijos 499.557,53 DM ir bendrabučio 312.836,24 DM sumų patvirtinti ir atleisti Valdybą nuo atsakomybės. (Bus daugiau)

ATSIŠVEIKINANT

Esu VIII-sios klasės mokinys numų ir pramogų. Tačiau nesir su pasididžiavimu galiu pasakyti, kad lankau Kr. Donelaičio yra mūsų gyvenimo turtas. Šeš- lituanistinę mokyklę jau paskutiniuosius metus. Mokslo metai meilė Lietuvai, jis parodė, ko- jau įpusėjo. Jie lekia žaibo grei- tumu. Neilgai trukus mano dar- bas ir pastangos bus apvaini- kuoti atestatu. Su lituanistine mokykla atsišveikinsiu sunkia- vaš. Jie pradėjo mums užaugti, pamokas, kuriose tiek daug iš- mokome, prisiminsiu "šeštadie- linkėjimais jie mus išleis pro- ninius" draugus, su kuriais taip mielia buvo susitikti ir pabend- rauti. Niekuoomet neužmiršiu savo mokytojų, kurie stengėsi mūmūse įdiegti tautos ir kal- bos meilę.

Su Kr. Donelaičio mokykla susipažinau prieš 11 metų. Ge- rai prisimenu, kai tėveliai ma- ne pirmą kartą atvežė į vaikų darželį. Pradžioje buvo nejuo- ku, bet greitai apsipratau ir no- riai pradėjau lankyti šeštadien- iinę mokyklą. Rodos, bematant prabėgo tie septyneri metai pra- dinėje mokykloje.

Prisimenu rupeštį, pradėdant lankyti aukštesniąją. Atėjęs į V-ją klasę, nežinojau, ko tikė- tis. Tačiau nuo pirmosios dien- os pajutau, kad bus smagu lankyti ir aukštesniąją mokyk- lą. Man patiko mokyklos tvarka ir drausmė. Nors dirbti reikėjo daug daugiau, gramatikos, lite- ratūros, istorijos ir geografijos pamokos pasidarė įdomios ir įvairios. Dainų ir tautinių šokių pamokos buvo malonumas.

Lituanistinėje mokykloje pra- leidome daug valandų. Vartyda- mi Lietuvos istorijos, literatū- ros ir kitų vadovėlių puslapius, daug dirbome. Kartais turėjo- me atsisakyti asmenišų maloni- dia dienon tunka? (Leda)

Darius Polikaitis, VIII kl. (Iš Donelaičio mokyklos "Dvidešimt metų")

Pakeis plaukų džiiovintuvus

WASHINGTON, D.C.— Visos didesnės Amerikos plaukų džio- vintuvų gamintojos atšaukia juos ir dirbtuves, kad galėtų iš- imti sveikatai kenksmingą as- bestą. Pakeitimas kainuos bend- rovėms didesnę sumą pinigų, bet neužkrės galvos vėžiui. Įro- dyta, kad asbestas sukelia vėžį.

— Giliam Chicagos tuneliui graveriti reikia 11 milijonų doler-ių. Finansininkai apskaičiavo, kad galima apsieiti ir be tunelio. Jis labai jau brangus.

• Nei šertas, nei girdytas, o diena diendon tunka? (Leda)

For your headache get extra strength and safety, too.

Anacin® has extra strength. More strength than any regular headache tablet. And Anacin combines that strength with safety. Like all leading headache tablets, Anacin starts with a pain reliever recognized safe. Extra strength with safety. That's common sense. That's Anacin.

KNYGOS ANGLŲ KALBA

- J. Jasminas, A KISS IN THE DARK. Piktantiškų ir intymų nuotykių aprašymas, paimti iš gyvenimo. Lengvas stilius, gyva kalba. Grafiškai iliustruota. 150 psl. Kaina \$2.50.
- Dr. Juozas B. Končius, HISTORY OF LITHUANIA. Lietuvos istorijos santrauka nuo pat senųjų amžių iki pokario metų. Vidutinio formato. 140 psl. kainuoja \$3.00.
- Dr. Juozas B. Končius, VYTAUTAS THE GREAT. Istoriniai DUK Vytauto brožai, pildantys to laiko Lietuvos vaizdą ir jos kaimynų istoriją. 211 psl. Kaina \$3.00. Kietais viršeliais \$4.00.

Dauguma šių knygų yra tinkamos dovanos įvairioms progoms. Jas ir kitas knygas galima įsigyti atskirai ir Naujienas arba atsiųstus čekį ar pinigine perlaide.

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street, Chicago, IL 60608

POEZIJOS VEIKALAI

- Poezija — kaip pavasaris, kuris pradžioje pro tirpstantį sniegą liepia lazdymui iškleisti mažutį delmantu spindintį žiedą, apkašo medžių šakas žirginiais, kaip konfetėmis ir pamažu įveda į gamtos vaizdų ir garsų stebuklus. Dramatiškai besikeičiančiuose gamtos scenovaizduose svajoja, juokauja ir verčia poetai, pajėgiami išreikšti žodžiais jausmų ir minčių gelmes.
- Naujienose yra gausus pasirinkimas poezijos leidinių:
1. J. Augustaitytė-Vaičiūnienė, ŽVAIGŽDĖTOS NAKTYS. Didelio formato, 126 psl. Kaina \$1.—.
  2. Jurgis Baltušaitis, ŽEMĖS PAKOPOS. Elegijos, giesmės, poemos. Kikleninio formato, 157 psl. Kaina \$2.00.
  3. Butkų Juzė, EILERASČIAI IR RAŠTAI. 155 psl. \$1.50.
  4. Vincas Jonikas, LYDEJAU VIESNIA VETROJE. Eilų rinktinė, 168 psl. Kaina \$3.00.
  5. Kleopas Jurgellionis, GLODI - LIODI. Lyrikos eilės, 105 psl. \$2.00.
  6. Anetolisius Kairys, AUKŠTINĖ ŠEJA. Eilėraščiai, 86 psl. \$2.00.
  7. Nadas Rastenis, TRIJU ROŽIŲ SVENTĖ. Eilutės pasakojimai apie 3 žviejintas Lietuvos senovės laikais; su autoriaus iliustracijomis. \$3.00.
  8. Nadas Rastenis, THE FOREST OF ANYKŠČIAI, Antano Baranauško "Anykščių šilėlis", vertimas, 42 psl. \$2.00.
  9. Balyš Rukla, UGNIES PARDAVĖJAS. Eilės, 95 psl. \$1.00.
  10. Stasys Santvaras, ATDARI LANGAI. Rinktinė lyrika, 167 psl. \$3.00.
  11. Stasys Santvaras, AUKOS TAURĖ. 5-ji lyrikos knyga, 152 psl. \$2.50.
  12. Petras Sapėgas, SAULĖLEIDŽIŲ SPINDULIUOSE. Eilutės kūrinių, 82 psl. \$1.00.
  13. Petras Sapėgas, PLAUK MANO LAIVELI. Eilėraščiai, 112 psl. \$1.00.
  14. Eugenijus Guodis, AGUONOS IS ŠMELIS. Eilės, 70 psl. \$1.00.
  15. Elena Tumlenė, KARALIAI IR SVENTIEJI. Eilėraščiai, 80 psl. \$2.80.
  16. Alfonsas Tyrulelis, METU VINGIAL. Lyrikos rinktinė, 180 psl. \$3.00.
  17. Jonas Valaitis, SENOVĖS LIETUVIŲ DIEVAI. Mitologijos poezija, 55 psl. \$1.00.
  18. Adomas Jassas, BOK PALAIMINTAS. Poezija, 115 psl. \$3.00.

Norėdami įsigyti šias ar kitas knygas, prašome atsiųsti čekį ir Naujienų raštinę arba užsakyti paštu, pridėdant čekį ar piniginį orderį.

NAUJIENOS,

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Kiekvienas Lietuvos, kuriam rūpi gimtinio krašto laisvė ir Lietuvių gerbimas, privalo susipažinti su žemiau išvardintomis knygomis. Čia suminėtas knygas galima užsakyti Naujienose.

Juozas Kapačinskas, SIAUBINGOS DIENOS. Atsiminimai apie džiūnt Lietuva bėgimą nuo bolševikų ir gyvenimą tremtinių stovyklose Vokietijoje. 273 psl., kietais drobės viršeliais kaina 4 dol.

Juozas Kapačinskas, IŠEIVIO DALIA. Atsiminimai. Išeivio Dalia yra natūrali ankstesniųjų atsiminimų tęsia. Tai yra Amerikoje bejėgių ir patvariai įsikūrusio asmenų istorija. Knyga gausiai iliustruota. 300 psl. Kaina 7 dol.

ČIKAGIETIS ĮSPODŽIAI KOMUNISTŲ PAVERTO... LIETUVO. Autorė buvo Vilniuje, Trakuose, Druksininkuose, Kaune, Naujakūnėse, Klipėdoje ir Palangoje. Valduos aprašymai, ka ji ten matė, kokias kalbas girdėjo ir ka iš žmonės pasakė. 95 psl. \$1.50. Yra taip pat lietuvių ir anglų kalba.

M. Žolėnko, SATYRINĖS NOVELĖS. Genialus rusų rašytojo 60 satyrinių novelių, 190 pusl., kaina \$2.

D. Kurašis, KELIONĖ Į ANAPUS GELŽIŽNĖS UZDANGOS. Autoriaus pastabuma neapgauna Intuzinto ir agitpropo propaganda bei žmąskavimai. Abi knygos parašytos lengvu, gražu stiliumi.

Prof. P. Pakarklia, KRYŽIUOČIŲ VALSTYBES SANTYKAROS BRUOŽAI. 176 psl. dokumentuota istorinė studija apie prūsų likimą. Kaina \$2.

Vincas Zemašis, LIUBLINO UNIJOS SUKAKTIES PARAIŠTJ, 84 psl. Kaina \$1.80.

Šie ir kitų leidiniai yra gredam NAUJIENOSE, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608 atsiųskant darbu valandomis arba užsakant paštu ir pridėdami čekį ar pinigine perlaide.

Turime po kelias RETAS KNYGAS

1. P. I. Kušnerio PIETRYČIO PABALTIJO ETNINĖ PRAEITIS. Kieti viršeliai, 214 psl. \$10.30
2. V. Biržiškos SENOVĖS LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA, I ir II dalis. Minkšti viršeliai \$10.00
3. A. Ambrosės CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA. Minkšti viršeliai \$15.00
4. J. Laukio ORAKULAS. 414 psl. Minkšti viršeliai \$10.00

Čekį reikia išrašyti:

NAUJIENOS, 1739 So. Halsted St. Chicago, Ill., 60608

Pridėti dolerį pašto išlaidoms.

KUR JI YRA DABAR?

"Pasaulio Lietuvių" 1938 m. rugpjūčio mėn. numeris radau Visuomenės patalpinta straipsnį "Teka lietuviška Hollywoodo žvaigždė". Jame rašoma apie Ursulės Gudinaitės — Senkevičienės dukrelę Valeriją, kuri būdama tik 5 m. amžiaus jau turi daug meninių gabumų ir scenoje yra vadinama Viola Mae. Autorius apie ją rašo taip:

"... Si mergytė yra graži, kaip lėlė: raudonskruostė, mėlynakė, geltonplaukė, garbanuotė. Juda laisvai, kalba aiškiai, drąsiai ir sumaniai, it 10 metų būtų. Ta prigimta artistė, dar neturėdama 3 metų, jau rodesi Chicagos scenoje. Ligi šiol jau yra rodžiusis daug dešimčių kartų — Chicagoj, Clevelande, Phyladelphijoje, Los Angelese ir kitur. Prieš vienerius metus ji gražiai pasveikino Chicagoj Lietuvos sportininkus; ir dabar iš Hollywoodo siunčia jiems nuširdžių linkėjimų ir netrukus ketina pasirodyti jiems, kitiems lietuviams ir sveiktinaiams filmose. Jau yra padarytos jos pradinio vaidinimo anglių kalba filmelės-trumpos, bet įdomios. Viola dabar vis moka dainuoti, šokti, vaidinti. Ji moka ir itališkų, ispaniškų, prancūziškų, lenkiškų dainelių. Su žinoma kino studija yra sudaryta 1 metais sutartis. Pradėjus vaidinti gaus algą; o dabar iš kvietėjų ima po 25,00".

Autoriui pirmą kartą teko pamatyti šią mergaitę artistę 1800 žiurovų talpinojoje Trinity Auditorium svetainėje, py-

tu. Viola ten padainavo keletą patalpinta straipsnį "Teka lietuviška Hollywoodo žvaigždė". O kaip su ja susipažino, tai vėl leiskime kalbėti autoriui:

"... Kontesto vedėja p-lė Prudence Penny per garsiakalbį tarė: "Čia yra svečias, žurnalistas iš Lietuvos" ir sužiūro į mane. Atsistojęs visuomietišku būdu pasveikinau ją ir plojaučia publiką". Viola Mae — tęsė toliau — padainuos jam lietuvišką dainelę, o jis apie ją turėtų paleisti per Atlantą žinėlę". Scenoje vėl pasirodė Viola ir gražiai vaidindama užrašė komiškąją "Aš mergytė, it rožytė..."

Publika karštai plojo. Aš padėkojau. Netrukus ji su motina priėjo prie manęs. Susipažino. Viola maloniū balseliu, gražiai lietuviškai klausinėjo mane įvairiausių dalykų".

Straipsnis papuoštas dviem nuotraukom. Įdomu kur dabar yra ta gabi mergytė ir kaip jai pavyko įveikti į vaidybos meno sceną?

V. Vytenietis

TRUMPAI

— Romo Kalantos susideginimo 7 metų sukakties minėjimą ruošia R. LB Marquette Parko apylinkės valdyba. Minėjimas įvyks š.m. gegužės 27 d., sekmadienį, Marquette Parko parapi-

NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJUS

Naujų vadovybė ir Platinimo vėjus komisija kreipiasi į visus skaitytojus ir į visus lietuvius, ir prašo pasiekti knygnešius bei lietuviškos spaudos pirmųjų pavyzdžius, platinant ji seniausią Amerikos lietuvių dienraštį su juo susipažinant ir jį užsprendžiant, tikslu sudaryti nenutrūkstamą grandinę ne tik lietuviškos spaudos klestėjimui, bet ir visos lietuviškos spaudos Lietuvoje ir jos žmonių gerovei, bendroms jėgomis siekiant Lietuvos nepriklausomybės atstatymą ir visuotino lietuviškų reikalų renesanso.

VIS PLEČIANČIS SAJODŽIUI

skaityti ir platininti Naujienas, atsidaro mecenatų, kurie prisidėjo prie Platinimo vėjus labai vertingomis dovanomis naujiems skaitytojams.

Mykolas Karaitis, sav. Grand Shores motelis ir Rezidencinio viešbučio, 17350 Gulf Blvd., St. Petersburg, FL 33708, tel. 813-391-9703, paskyrė tris dienas atostogas dviems asmenims. Laimingieji turės progos būti svečiais pukiame motelyje prie pat jūros, naudotis privatiu paplūdimiu, laimingi kambariu, TV, telefonu ir kitais moderniais įrenginiais.

Mūsų bendradarbių ir savitinės skilties "Aplink mus ir mūsų namus" autorė M. Miškinytė paskyrė \$50 premiją. Be abejo, atsisiras ir daugiamecenasatų, kurių vertingos dovanos bus skelbiamos ir paskirstytos rudeniame Naujienų pikiuke.

Visas ir visus kviečiame į didžiulį talką.

Prenumeratorų prašymu, užsakymų, bei galimų skaitytojų reikalavimų prašoma pasisąsūdinti žemiau esančiomis atkarpomis.

NAUJENOS

1739 SO. HALSTED ST.
CHICAGO, IL 60608

• Jei anksčiau be raginimo prašėte savo prenumeratą, taupydami laisvą ir mažindami susirūpinimą šilais. Priešė _____ dol.

Favardė ir vardas _____

Adresas _____

• Užsėkiau Naujienas kaip dovaną savo _____, kuri yra naujas skaitytojas. Priešė _____ dol.

Favardė ir vardas _____

Adresas _____

Sponsorizavavardė, vardas ir vietovė _____

• Platinimo vėjus proga, palaikydami lietuvišką spaudą ir Naujienų pastangas, prašau jas siuntinėti už pridėdamus _____ dol.

Favardė ir vardas _____

Adresas _____

• Platinimo vėjus proga, prašau siuntinėti Naujienas dvi savaites susipažinti nemokamai bei jokių išpareigojimų.

Favardė ir vardas _____

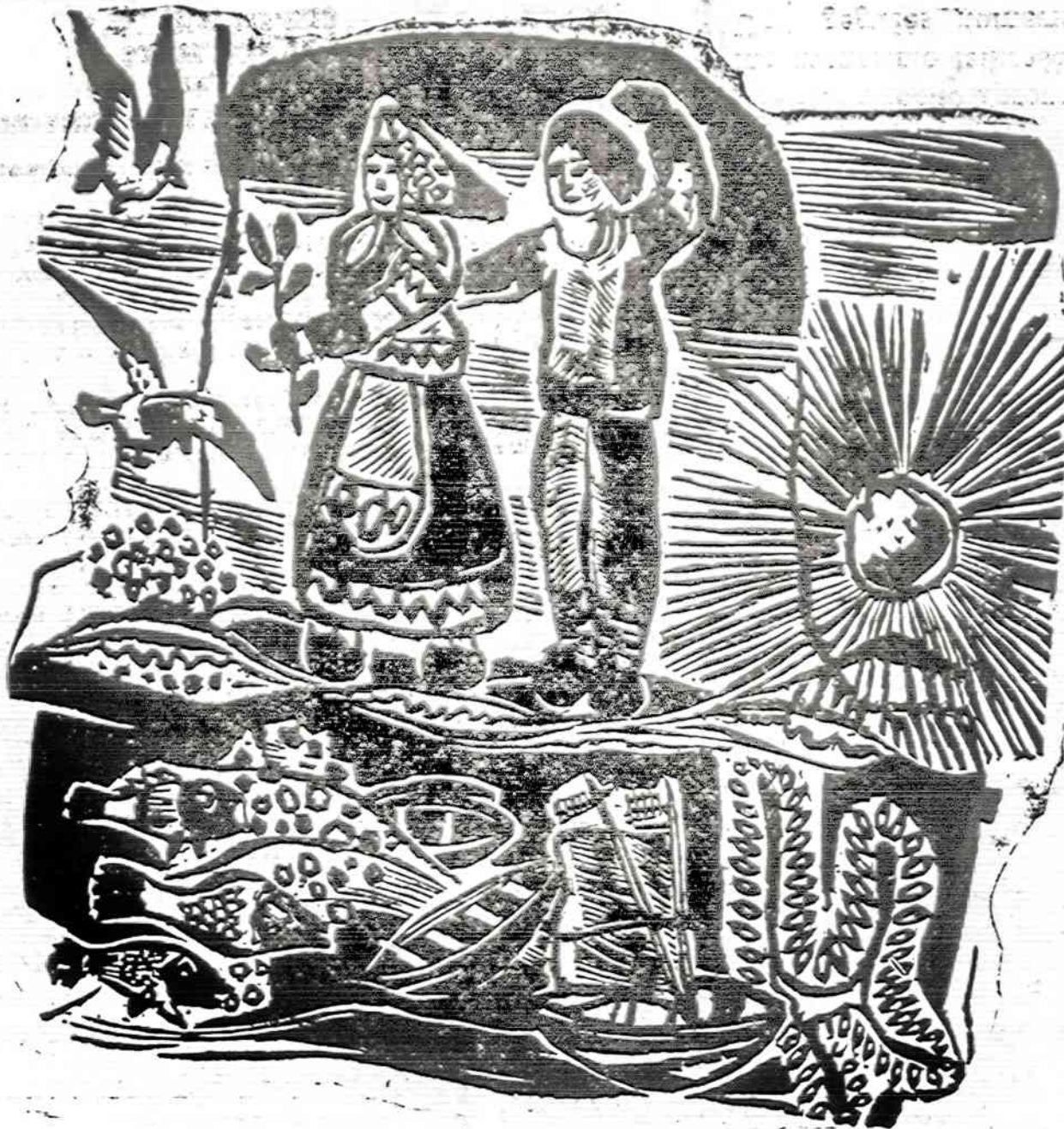
Adresas _____

Favardė ir vardas _____

Adresas _____

Favardė ir vardas _____

Adresas _____

jos salėje, tuoj po pamaldų, 12 val. Bus trumpa paskaitėlė ir meninė, tai šventei pritaikinta, programa. Visi kviečiami minėjime dalyvauti.

— Poetas Vincas Kazokas, Australijos lietuvių visuomenės veikėjas ir žinomas literatas, savitrašio "Mūsų Pastogė" redaktorius, tapo Naujienų skaitytoju. Jas jam vieneriems metams užsakė jo miela dukterėčia Jean Vance, paškutiniais metais pasireiškęsi kultūrinėje bei visuomeninėje veikloje Chicago ir Čikagos apylinkėse. Dėkojant jai už tokį dovanos parinkimą savo mielam dėdei V. Kazokui, kartu su ja jį sveikiname, o gerą žinią malonu skelbti visiems skaitytojams, prašant peržiūrėti savo adresų knyguotes: gal ten rasite galimų skaitytojų, kuriems mes mieliau pasiūstume Naujienas susipažinti, jei tik gautume jų adresus.

— Aleksas Laikūnas, Cleveland, Ohio, iškilus visuomenės veikėjas, tautinių organizacijų narys ir žurnalo "Naujoji Viltis" redaktorius, gerai žinodamas lietuviškos spaudos reikalus, pratęsdamas prenumeratą, atsiuntė \$5 auką. Dėkui.

— Ponja Barbara Smolelis iš Marquette Parko yra nuširdi Naujienų rėmėja ir renginių talkininkė. Dėkui už gerus linkėjimus, ankstyvą prenumeratorų prašymą ir už \$17 auką.

— Ponja Ane Cesna iš Oak Lawn, Ill., kiekvienais metais paremia Naujienų leidimą. Dėkui už ankstyvą prenumeratorų prašymą, atsiųstą dolerį už ka-

lendorių ir \$5 auką. Taip pat dėkui tos apylinkės tautiečiui, užsisakiusiam Naujienas trims mėnesiams tinkamesniam susipažinimui, todėl pavardės prašiusiam neskelbti.

— Ona Putrimienė iš Lemon-to apylinkės išleido savo dukrą ir žentą Misevičius atostogoms, laivu pasivažinėti po Karibų jūrą ir jos salas. Jie atsiuntė puikių vaizdų atvirukų iš Bahamų salyno su sveikinimais ir gerais linkėjimais. Misevičiai yra savininkai verslo bendrovės.

— Regina Didžbalytė, David Pilipauskas ir Roberts Žemaitis iš Marquette Parko baigė Daley kolegiją.

— Raimondas Adomaitis iš Curie aukšt. mokyklos dalyvaus su savo praktikos darbai parodoje, kuri buvo Illinois universitete, Urbanoje. Jis gavo JAV Karo aviacijos premiją ir kvietimą dvi dienas lankyti W. Patterson aviacijos bazę, Dayton, O.

— Dalia Polikaitė ir Alvydė Eitūtė dainuos Tanz dueto dainą iš operetės Jonukas ir Gretutė. Dalia taip pat dainuos su savo broliu Arūnu artiją iš operos "Die Zauberflöte". Taip pat duetu dainuos Teri Lee ir George Ferro, Aleksandra Gražytė ir Jonas Gražys, taip pat Aušra Baronaitė ir Ona Požarniukaitė. Jie yra Izabelės Motekaitienės Dainavimo studijos studentai. Koncertas bus šį penktadienį, geg. 25 d., 7 val. vak. Jaunimo Centre, 5620 So. Claremont. Kiekvienais metais šios studijos studentai bei debutančių koncertais domisi organizacijų vadovai, pasirinkdami naujas memines jėgas savo renginiams. Jais domisi visi dainos mėgėjai ir jaunimo draugai. Po koncerto visi dalyviai kviečiami vaisėms, kurias ruošia mokiniai tėvai, vadovaujami Kazimieros Požarniukienės.

— Amerikos Lietuvių Tautinės S-gos valdyba: Antanas Mažeika — pirm., Bronius Dūda ir Jonas Mockus — vice-pirm., Elena Gedgaudienė — sekr., Alfonsas Tumas — išd., dalyvaus Sąjungos seime gegužės 26 ir 27 dienomis Tautiniuose Namuose, Čikagoje. Jie padarys pranešimus. Taip pat dalyvaus ir kalbės Adolfas Švažas, Aleksas Laikūnas, Algis Spearskas ir Emilija Čekienė. T. Blyntrubas ir P. Bučas praneš apie Amerikos Lietuvių Tarybos veiklą. Gegužės 26 dieną 7:30 val. vak. įvyks banketas.

— Msgr. Audris Bačkis paskirtas Bažnyčios Viešųjų Reikalų Tarybos paskretoriumi Vatikane. Jis yra Lietuvos atstovo Washingtono Dr. Stasio ir Onos Bačkų sūnus.

— G. Urbono Toronto leidiamo mėnesinio laikraščio "Speak Up" gegužės numeris pasiekė skaitytojus. Metams kainuoja

Importuoti kristalai, porcelianiniai servizai, gintaro karoliai ir žiedai, China Rosenthal ir kitos dovanos.
Perkam pašto ženklus bei monetų kolekcijas.
(Prekybininko Estkos šeimos vedamas biznis)
PATRIA CO.
4207 S. Sacramento (kampas Archer ir Sacramento)
Tel. 247-5081

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
MARJA NOREIKIENE
2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. WA 5-2787
Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.
MAISTAS IŠ EUROPOS SANDELĪŲ

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Cosmos Parcels Express Corp.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
V. VALANTINAS

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE
yra seniausia, didžiausia ir turtingiausia lietuvių fraternalinė organizacija, lietuviams išlikimui tarnaujanti jau per 92 metus.
SLA — atlieka kultūrinius darbus, gelbsti ir kitiems, kurie tuos darbus dirba.
SLA — išmoko daugiau kaip ASTUONIS MILIJONUS dolerių apdraudę savo narius.
SLA — apdraudžia pigiausiomis kainomis, SLA neieško pelno, nariams patarnauja tik savišalpos pagrindu.
Kiekvienas lietuvis ir lietuvių draugas gali Susivienijime apsidrausti iki \$10,000.
SLA — apdraudžia ir Taupomąją apdraudą — Endowment Insurance, kuri ypač naudinga jaunimui, siekiančiam aukšto mokslo ir jų gyvenimo pradžiai.
SLA — vaikus apdraudžia pigia terminuota apdraudė: už \$1,000 apdraudus sumą temoka tik \$3,00 metams.
SLA — kuopų vyra visose lietuvių kolonijose. Kreiptis ir savo apylinkės SLA kuopų veikėjus, jie jums mielai pagelbės ir SLA įsirašyti.
Galite kreiptis ir tiesiai į SLA Centra:
LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
New York, N.Y. 10001
307 W. 30th St.
Tel. (212) 563-2210

REAL ESTATE

Namai, Žemė — Pardavimui | Namai, Žemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE | REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MĖNESINIAIS ISSIMOKEJIMAIS.

DĖL VISŲ INFORMACIJŲ KREIPTIS I:
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. Virginia 7-7747

Registruokite savo namus, biznius, sklypus pardavimui jau 26-tus metus veikiančioj įstajgoj, o pirkdami pasiteiraukite.

Du butai, medinis su sklepu ir garažas. Švarus, gerai prižiūrėtas. 63 ir Troy.

Du butai, mūrinis, įrengtas sklepus auto garažas. Avers ir 26-ta.

Medinis namas su geležies (Hard-ware) prekių krautuve. Nebrangus.

SIMAITIS REALTY

Notary Public

Insurance, Income Tax

2951 W. 63rd St. Tel. 436-7878

M. L. S.

Gausus namų pasirinkimas pietvakariuose

BUDRAITIS REALTY

Ivairi apdrauda — INSURANCE

BUTŲ NUOMAVIMAS — parent- kam nuomininkus

4243 W. 63rd St., Chicago

Tel. 767-0600.

STEBUKLAS ST. DANIEL PARAPIJOJE

5 1/2 kambarių mūrinis su nepaprasto grožio dekoracijomis. Formalus valgomasis ir nepaprastai gražus plytų išdėstymas kiemo pusėje. Beismantas iškalta su plokštes, 2 Hollywood stiliaus vonios kambariai, 1 1/2 mašinos garažas, pusė bloko nuo Ekspres buso. Laimė atėis pašaukus nuostabiųjų telefonų: 254-8500

BUSS. OPP. — OUT OF TOWN

Biznio Progos — Už Miesto Ribų

UNION PIER, MICH.

Savininkas parduoda namą su 3 miegamaisiais, 1 1/2 vonios, didelė virtuvė, salionu, uždaru porčium, 2 mašinos garažu ant 3 1/2 akru. 75 mylios nuo Chicago, prie I-94 kelio. Ikaunuotas greitam pardavimui. Tel. 616-469-2448.

HELP WANTED — MALE

Darbininku Reikia

TOOL MAKERS

Class A - With Tool & Die Repair experience: Nite Shift - Top Wages - Company Benefits which include Family Hospital Plan, 13 Paid Holidays, Paid Vacations.

APPLY

BORG - WARNER

Madison St. at 25th Ave.

Bellwood, Ill.

An Equal Opportunity Employer

MIRTIE, KUR GI TAVO GELUONIS?

Jei MIRTIS jums nemaloni ir stumiate šią mintį nuo savęs, tai pasiklausykite šiandien 9:15 val. vakare "Gerosios Naujienos Lietuviams", radijo banga 1490 AM, per "Lietuvos Aidus".

Parašykite mums laiškutį, pareikalavdami knygelių "Mirtie, kur tavo geluonis?", "Kaip atgimti iš naujo" ir "Pragaro koridoriais". Prisiųsime dovanai. Norintieji išgyti Naujajį Testamentą su Psalmėmis, prisiųskite \$2. (Persiuntimui pridėkite 75c) Prašome rašyti šiuo adresu:

Lithuanian Ministries,

P.O. Box 321,

Oak Lawn, Ill. 60454

• Laukinės kliaulės buvo pirmiausia prijaukintos Kinijoje prieš daugelį šimtmečių.

\$7.50, atskiras nr. 75 centus. Adresas: Speak Up, P.O. Box 272, Station "B", Toronto, Ont., Canada, M5T 2W2.

DAR SENA KAINA
LABAI SVARUS 2 butų namas ir garažas, elektrinės durys, atskiri gazu šildymai, Brighton Parke. \$37,000.

NAUJAS 2 aukštų mūro namas Marquette Parke. 2 butai po 6 kambarius ir trečias gražiame beismante. Daug vertingų priedų.

2 AUKŠTŲ mūro namas ir 2 auto garažas. Apie \$6,000 pajamų. Naujas stogas, gazu šildymas. apsauga nuo potvynių, aluminum langai, galite pirkti už \$41,800.

MODERNUS 15 metų mūro namas. 2 butai ir profesionali Luksus ofiso patalpa. Daug priedų, Marquette Parke, aukšta kokybė, \$60,000.

MODERNUS 2 aukštų mūro namas, apie \$18,000 pajamų. Geros sąlygos. Marquette Parke.

VALDIS

REAL ESTATE

2625 West 71st Street

Tel. 737-7200 arba 737-8534

ELECTROS IRENGINIAI, PATAISYMAI

Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiešiuose greit, garantuoti ir sažingai.

KLAUDIJUS PUMPUTIS

4358 So. Wabasha Ave.

Tel. 927-3559

DĖMESIO

62-80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI

Tiktai \$98 pusemečiui automobilio Liability apdraudimas pensininkams

Kreiptis:

A. LAURAITIS

4645 So. ASHLAND AVE.

523-8775

A. TVERAS

Laikrodžiai ir brangenybės

Pardavimas ir Taisymas

2646 West 69th Street

Tel. Republic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą

ir kitus kraštus

P. MEDZINSKAS, 4043 Archer Av.

Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

M. SIMKUS

Notary Public

INCOME TAX SERVICE

4237 E. Maplewood, Tel. 254-7458

Taip pat daromi vertimai, giminių iškviėjimai, pilietybės prašymai ir kitoki blankai.

BEST THINGS IN LIFE

Call Frank Zapella

3204 1/2 W. 75th St.

GA 4-8434

State Farm Life Insurance Company

ADVOKATAS

CHARLES P. KAL & Associates

2649 West 63rd Street,

Tel. 775-5162

Trečiadieniais iš anksto susitarus. Seštadieniais iki 12 v.

Vakarais tel. RE 7-5047.

Raktinė veikia jau daugiau kaip 40 metų, patarnaudama klientams.

RENTING IN GENERAL

Nuomos

River Forest, Ill., išnuomojamas 6 kambarių butas. Teirautis tel. 771-8285.

RIGHT HEART DISEASE

LIVE HEART FULL